

„Edinost“

Izbrani snemki na dan, razen sedelj in pravnih, ob 4. uri zvečer.

Naročilna snaga:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kron
naročino se plačevati naprej. Na naročino brez priloge naročnine se ne vrata.

Do tiskarnah v Trstu se prodajajo po 50 denarjev po 6 stotink (3 avt.); v Trstu pa po 8 stotink (4 avt.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v pettu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domaći oglašit. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročino, reklamacije in oglaš sprejema upraviteljsko. Naročino in oglaš se plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carutina št. 12. Upraviteljsko, in sprejemanje inseratov v ulici Molis plečola št. 3, 11. nadst.

odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“, v Trstu

Brez upa — sankcije.

III.

Nadaljevala navaja članek v »Triester Zeitung« vsa bitstvena določila novega volilnega reda, kakor ga je g. dr. Venezian — diktiral zbornici!

Potem pa se oglašja se svojimi prigovori, ki lepo spolnjujejo vse to, kar je trdil gosp. dr. Gregorin.

Razdeljenje mandatov — tako pravi — niti ne jemlje ozira na razširjevanje mesta, ki je že davno zbrisalo meje med nekaterimi deli mesta in nekaterimi predmestji, niti ni razmerje glasov opravičeno. Meščani, ki na pr. slučajno biva v Kjadinu, naj bi imeli le pravico vplivati za eden mandat, ker so predmestja razdeljena na štiri volilne okraje in je vsakemu teh obkraj odločen po eden mandat, dočim prav bližnji sosed tega meščana, ki pa biva že v mestu samem, more vplivati na 14 mandatov. Skupno število 7 mandatov za okolico je tudi nerazumno malo nasproti številu mestnih mandatov!

To pripoznanje v vladnem glasilu jemljemo še (posebno na znanje in si je obdržimo v živem spominu za slučaj, ako bi morda vladni krogi kedaj v bodočnosti hoteli zavzeti stališče, ki bi ne bilo v soglasju s tem sedanjim pripoznanjem.

Novi volilni red uvaja nov splošni razred volilcev, ki daje spodnji okolici še en, peti mandat, in zgornji okolici tudi en mandat, za kar pa odjemlje en mandat onim dosedanjim volilcem, ki ne izvajajo svoje volilne pravice le iz občega volilnega prava in so torej oškodovani za en mandat! Tu se godi zgornji okolici skrajna krivica. Dr. Venezian se je posebno bahal s tendencijo novega volilnega reda po razširjenju volilne pravice. Mi bi rekli — in temu mora pritrčiti sleherni misleči človek — da z razširjenjem volilne pravice mora biti tudi za zgornjo okolico — kakor je določeno za mesto — spojeno tudi pomnoženje mandatov! Faktično pa zgornja okolica nič ne pridobi glede števila mandatov in je roka, ki je izdelovala novo volilno prenosno, da je mogla enim kaj dati — drugim odvzela!! Povsem opravičeno je torej

trdil gospod dr. Gregorin, da je ta volilna reforma reakcionarna, ker nista izražena v njej ni moderno naziranje, ni načelo pravičnosti in zakonitosti.

O tem splošnem volilnem razredu piše »Triester Zeitung«:

»Četrti volilni razred bi tvoril splošni volilni razred: vsi v Trst pristojni ali najmanj tri leta tu nastanjeni, polnopravni državljani možkega spola, ki so dovršili 24. leto«.

V ta volilni razred so uvrščeni tudi vsi oni, katere bi njihovo plačevanje na osebni dohodarini ali na davku od plače — ako bi bili upoštevali ta davek — uvrščalo v mestu v jednega prvih treh volilnih razredov. Tu pa je jasno, da je s tem princip zastopstva interesov popolnoma zanemarjen. Ravno tu se kaže, da se je hotelo preprečiti vsako spremembo v razmerju glasov, s tem, da niso upoštevali osebne dohodarine in davka od plače. Ako so si pa ta splošni volilni razred mislili tako na široko, potem pa bi mu morali odkazati tudi več število mandatov. Na vsaki način so tu mnogoštevilni meščani zastopani v svoji volilni pravici, kar je obžalovati tem bolj, ker bi bila ravno med njimi zastopana neustajljiva svota inteligence, o kateri je nujno želeli, da se pritegne v javno življenje, in to tembolj, ko se itak že veliko število duševno visoko stoječih, na izkustvih bogatih mož brezbrizno vede nasproti javnemu občinskemu življenju. To je pojav, katerega je obžalovati. Kako je možno smatrati za opravičeno, da se take moze tlačiti v tisti IV. volilni razred, kjer naj dovršeno 24. leto zadodša za izvrševanje volilne pravice in se niti ne vprašuje, da-li ti volilci znajo tudi čitati in pisati?«

Nočemo se spuščati v pobilžo kritiko razvrščenja v tri volilne razrede v mestu. Po paznem proučevanju spoznati je marsikatero samovlastnost, namerjano premikanje in krivično zastopavljanje.

Če se že noče vsprejeti principa splošne in jednake volilne pravice po jednem samem volilnem telesu, in če že vlada noče nikakor odstopiti od principa zastopstva interesov,

potem je pripoznati očitjanja v »Triester Zeitung« na adresu avtorjev predložene volilne preosnove kakor povsem opravičena.

Sedaj pa izvoli čitatelj z izvajanjem v nemakem listu primerjati nastopni odstavek v govoru posl. dra. Gregorina o tej volilni preosnovi:

»Danes predložena volilna preosnova pa je vzdržala v veljavi vse privilegije starega volilnega reda, dodavši še nove privilegije, ne da bi razširila volilno pravico v prvih treh mestnih razredih na vse one delavne davkoplačevalce, kateri se svojim duševnim in telesnim delom prispevajo k splošnemu dobrotanju, plačujče od svojih dohodkov takoimenovan osebni dohodninski davek, in kateri davkoplačevalci niso obseženi v sedaj veljavnem volilnem redu. Vsi ti davkoplačevalci imajo v načelu isto pravico, kakor oni, kateri plačujejo davek od nepremičnega posestva, od svojih glavnice in od svojih obrti, da se jih po razmerju davka, njim predpisane, porazdeli v prve tri volilne razrede.

Razun tega zahtevata zakon in pravičnost, da oni, kateri plačujejo obrtni davek, naj ne spadajo samo v novi tretji volilni razred (prej IV. volilni razred), ampak da se tudi ti po razmerju davka, katerega plačujejo, porazdeli v prve tri volilne razrede«.

Politični pregled.

V Trstu, 9. julija 1902.

Deželni zbori. Istrski. V. seja v Kopru dne 8. julija 1902. — Ob 10. uri 23 min. je dež. glavar otvoril sejo. Od manjšine ni bil navzoč g. dr. Stanger. K zapisniku se je oglašil posl. Spinčić, ki je obžaloval, da je tajnik Ventrela tako hitro čital zapisnik, da ni bilo mogoče umeti vsega, kar je čital. Na vsaki način pa stoji v zapisniku, da je bil posl. Mandić pozvan na red; pogreša pa govornik podatkov o tem, kako je prišlo do tega, in s čim je bil isti izzvan, da je rekel one besede (da bo galerija dež. glavarja smatrala za »buratino« in »pulecinella«). V drugi vrsti pa po § 45 opravilnika nima zbornica glasovati o tem, da-li se naj koga pozove na dnevni red, ampak ima vsak poslanec pravico zahtevati,

da se to zgodi, in predsednik ima odločiti, ali se naj dotičnika pozove na red, ali ne.

Preko tega, hrvaški podanega popravka, je deželni glavar — molče prešel na dnevni red!

Po naštevanju in odkazovanju došlih vlog je dal predsednik prečitati interpelacijo posl. Polesinija in tov. na trgovinskega ministra radi imenovanja slov. »agitatorja« Iskre poštarjem v Mompaderni in resolucijo posl. Zarottija, da se naj dež. odbor, ko izteče veljavnost sedanjega zakona o podpiranju trgovinske mornarice (leta 1903.) pometne na vladi za to, da se ta zakon pravčasno nadomesti s primernejšim. O tej resoluciji se bo razpravljalo v prih. seji.

Rešili ste se dve prošnji in potem so se vršile volitve v deželno komisijo za obrtni davek in v dež. prizivno komisijo za osebno dohodarino. V poslednjo voli kurija kmečkih občin 3 ude in 2 namestnika. Italijanski poslanci iz kmečkih občin so ponujali našim svojo listo, v katero so milostljivo uvrstili tudi enega naših; toda manjšina je soglasno oddala listke za sledeče kandidate, ki so bili izvoljeni z 8 proti 3 glasovom, in sicer gg.: Karlo Šiškovič in Pavel Tomazič, ude, ter Josip Kurelić in Anton Raduš, namestnika.

Tajnika Varetin in Ventrella sta skontrirala listke ter je dr. Ventrella podal iste predsedniku z besedami: 3 listki imajo ta-le imena, ostalih osem je za tajnika nerazumljivih (»incomprensibili«), kar je na strani manjšine vzbudilo opravičeno ogorčenje.

O poročilu glede prošnje dež. dnevnika-čarja Frana Fabro, da bi se mu spregledalo nedostajanje predpisanih študij ter mu podelilo definitivno mesto pisarniškega uradnika, se je javil k besedi posl. dr. Laginja, ki je rekel, da bo manjšina glasovala za predlog, ker se tu gre za interese poštenega in marljivega moža. Zakaj bi ne mogel tudi človek samo z ljudskimi šolami postati uporaben uradnik? Saj vidimo v drugih državah, da prihaja mnogo mož od ničesa do najvišjih mest! Toda, ako se hoče prosilec spregledati študije, ki bi jih morali zahtevati od njega, treba je vsaj gledati na to, da se ta mož priuči jeziku, ki je jezik večine prebivalstva v deželi, da bo zamogel pismeno

je odgovoril Orfeo, »ali to je bilo pred več leti, dokler so bili gozdi nedotaknjeni in dokler niso bili vinogradi uničeni. No, sedaj se je vrednost seveda zmanjšala... Gozdov je vendar še precej, ali najboljši in najdražji les je že izvožen in prodan... Vinograde je medtem uničila trtna uš... Bilo je okoli petdeset oralov vinograda, v katerem je rastlo izvrstno vino. Sedaj sejem tam koruzo. Novi nasadi stanejo mnogo... S težko muko sem uredil sam pet oralov ameriškega vinograda...

»To je seveda malo!«, je rekel Branimir. »A livade?«

»Livad je do tristo oralov. Te so pa prvega reda«, je rekel Orfeo s ponosom. »Imam naravno irigacijo... Gorski potok, ki ne vsahne nikdar, teče preko vsega kompleksa in mi napaja livade. Le tupatam sem moral izkopati navadne jarke. Tričetrstine teh livad dajem v zakup seljakom, ki se trgajo zanje, ker dobivajo obilno in dobre krme. Da, te livade so moj glavni prihod. Njive mi ne nosé niti polovice tega, da si jih imam mnogo več, nego livad...«

Grof Orfeo se je nasmehnil.

»A kaj je z gozdom? Imate-li kako osnovo, po katerej gospodarite?«

(Pride še.)

PODLISTEK

MELITA.

Povest iz naše dobe.

Spisal Josip Evgen Tomić; prevedel Radi.

Prvi del.

IV.

Orfeo je želel, kakor tisoč drugih njegovih vrstnikov, stati vedno v prvih vrstah, oprijeti se vsake priike za borbo, če tudi v njej podleže in se izpostavi smehu kakor star Seladon.

Za pol ure je bil grof, skrbno oblečen in namazan, v grofici družbi, grofici je galantno poljubil roko in začel z navdušenjem govoriti o zabavi, katera da mu je dala redkih užikov. Povdarjal je razun tega, karmu je ugajalo, omenil tudi več obrazov, katere je našel jako interesantne, le markeze ni omenil niti z besedico, da-si je bila ona zanj najslajnejša točka nočne zabave. Ovirala ga je prisotnost Melite, da bi govoril o njej.

V nepretrganem razgovoru o tej zabavi in o pojedinih obrazih so šli k zajutрку. Mala družba je pokazala, da jej dobri tek ni prav nič trpel radi burne nočne zabave. Vsi so se naslajali s tečnim fogošem iz Blatnega jezera in ukusnimi beefsteaki, a nekoliko čašie ognjenega eliequota je napravilo v kratkem času najboljšo razpoloženje. Veseli so poseli v pripravljene grofove kočije, Orfej

z Alico, a Slavomir z Melito in se vozili najlepšega jesenskega dne v Zagreb.

Izstopili so v grofovej hiši na Griču, kjer sti ostali grofica in Melita, dočim sta se oba grofa napotila k Branimiru, da bi se z njim pomenili o poslih grofa Orfeja. Našli so ga v pisarni, kjer je odpiral in čital pošto, došlo v poslednjih dveh dneh. Na vsakem listu ali spisu je zapisaval s svinčnikom svojo odredbo in potem oddajal vse svojemu poslovodji, ki je vedel, kaj ima delati dalje. Ravno je izvrševal te opravila, ko sta grofa Orfeo in Slavomir vstopila v njegov kabinet.

Rudnič je smatral, kakor se je moglo soditi po njegovem vedenju, prihod grofov navadnim obiskom, no, kmalu mu je razodel grof Slavomir da sta prišla iskat sveta, a morda tudi pomoči v denarnem poslu, ki se je tikal Orfeja.

»Gre za začasno denarno nepriliko, ki me je zadela«, — je razjasnil Orfeo povod prihoda, lotivši se sedaj sam svoje stvari. Še precej obširno je pripovedoval Branimiru, kako je radi nesrečnih podjetij vzle najboljši volji propal, kako je moral dati izseči svoje gozde, a naposled tudi prodati imetje Hrastovce, le da bi se rešil onih dolgov, ki so obteževali sedaj edino mu imetje Deli-dvor. Omenil je, da so mu glavni upniki neka banka na Dunaju, druga pa v Pešti, a tretja v Pragi. Vsakej da mora plačati amortizacijo, a plačilni roki da so jako blizu, okol-

nost — katero je puščal ob svojem času iz vida, a ki mu povzroča sedaj največje skrbi. Mimogrede je omenil Orfeo, da ima tudi nekaj »bagatele« v varaždinskej, celo tudi v krapinskej hranilnici, no ti dolgovi so bili menični in iznašali so le nekoliko tisoč goldinarjev.

Dokler je grof pripovedoval svojo materijalno nesrečo, mu je Rudnič večkrat posegel v besedo, iskal natančnejša pojasnila in začel takoj beležiti dolgove na papir, odplačane svote in roke, višino obresti, z eno besedo, vse, kar treba znati razumnemu banarstvu možu, da si stvari sodbo o tujih materijalnih razmerah. Ko je bil gotov s tem beleženjem, je vzel mladi mož papir v roke, ga pregledal točno in začel računati s svinčnikom v roki. V tem poslu je za hip zastal, zamislil se, in potem zopet računat. Naposled je vrgl od sebe svinčnik in uprl svoj mirni, moški pogled v obraz grofa Orfeja, kateri je čakal z veliko nestrpljivostjo, kako sodbo izreče ta izkušeni, razumni računar o njegovem stanju.

»Stvar vam ne ugaja?« je vprašal Orfeo s vprašujočim tonom.

»Dolg je velik... Sto petdeset tisoč dan danes je težko breme tudi za veliko hipoteko... Gospodarstvo nosi slabo, a obresti so velike... Koliko se ceni Deli-dvor?«, je vprašal Branimir.

»Veljal je tudi preko pol milijona«, mu

in ustno občeševati z našim narodom. To imamo pravico zahtevati, to je tudi v interesu uradnika samega, ki si se znanjem hrvatskega ali slovenskega jezika pridobiva simpatije večine prebivalstva. Kajti, minili so časi, ko so si nekateri signori steli v posebno čast, da ne znajo hrvatski. Ravno sedaj smo čuli od 2 mladih naših drugov, da so jima imena Šiško-
vič, Tomazič, Kurelić in Radoš, ki jih je manjšina napisala na listke, nerazumljiva, »nomi incomprehensibili«. Mi moramo o tej priliki svedčati protestirati proti takemu načinu vedenja od strani zborniških tajnikov, in protestujemo tembolj, ker smo prepričani, da če bi kateri od imenovanih mož prišel danes jutri v pisarno odvetnika dr. Ventrelle ali Varetona, da bi vsaki izmed obeh teh dveh znal, vsaj po svojem načinu, napisati njih imena ter jim poslužiti po svojih močeh — in tembolj, ker so to moške, ki uživajo obče spoštovanje, katerih predniki so nastanjeni stoletja v deželi in ki torej smejo zahtevati, da se njih imena in njih narodnost spoštuje tudi v deželni zbornici.

Potem je govornik nadaljeval italijanski v istem smislu ter dostavil, da med večino in manjšino dež. zbora bo mogoče nekaj modus vivendi le tedaj, ako bodo eni in drugi spoštovali jezik nasprotne stranke ter ga smatrali za enakopravnega.

Tajnik Ventrella je izjavil, da ni mislil žaliti nikogar, da je prepričan, da so dotičniki poštenjaki; tajnika da le nista mogla uradno soditi o oddanih listkih, ker je bilo poleg jasno pisanih imen in priimkov še drugih besedi (stan, bivališče) v jeziku, ki da ni razpravni jezik zbornice, niti jezik tajnikov.

Oglasil se je znani deus ex machina, posl. dr. Rizzi ter je izjavil, da je že v opravičilu za dež. urade preskrbljeno za to, da se o oddajanju služb gleda na to in daje prednost tistim kandidatom, ki znajo kak slovenski jezik ter da je v vsakem oddelku dež. uradov uradnikov, ki znajo slovenski. Kar se pa tiče modusa vivendi, o katerem je govoril dr. Laginja, meni Rizzi, da se večine in Italijanov ne da prisiliti kakim umetnim načinom, da bi se učili slovenski. To se ne zgodi toliko časa, dokler se razmere v deželi ne spremenijo tako, da bi se čutila ta potreba. Vse dotlej se bodo Italijani rajši učili druge jezike, bolj razširjene, bolj potrebne, jezike, ki jih govore razvitejši narodi.

Posl. dr. Laginja je repliciral, da sicer priznava do neke meje italijanskemu narodu več kulturo, opaja pa, da tudi Italijani niso stali naenkrat, recimo, v 2. nadstropju kulture, ampak, da so tudi oni morali korakati z ene stopnice na drugo, predno so prišli na današnji vrhunec. Sicer pa izjavlja govornik, da se njegova stranka ne bo dajala voditi po ozirih na kake pretvezne razlike v kulturi.

Posl. dr. Rizzi je vložil najni predlog, ki ga je obširno utemeljil, da naj dež. odbor ukrene potrebne korake na vladi v to, da določbe ministrskega odloka, glasom katerega bi se od prih. leta naprej ne smelo pobirati od hl. piva večjih občinskih dokladov nego 2 K 20 st., ne bodo veljale za istrske občine, katerim naj se dovoli zvišati užitnino od hl. piva na 5 K. — Govornik je dokazoval, kako utegne konkurenca s pivom, ki je prav za prav luksuz, uničiti vinogradništvo, ki trpi itak že strašno pod vinsko klayzulo. — Nujnost in predlog sam sta bila soglasno sprejeta.

O predlogu posl. Tomasija, da se rentabiliteta železnice Trst-Poreč zagotovi s primernimi popravki, popravilnimi, pomnoženjem voženj in znižanju voznin, se bo razpravljalo v prih. seji.

Posl. dr. Belli je utemeljeval svoj predlog, da se preloži del drž. ceste v Pulj, v rižanski dolini, kjer so vsako leto nevarne povodnji; dr. Sbišić je pripovedoval neverjetne gradbinske razmere na sodišču v Poreču ter utemeljeval svoj predlog, da vlada zgradi uradno poslopje v Poreču, ali da vsaj poskrbi za primerno nameščenje okr. sodišča. Oba predloga sta bila soglasno sprejeta.

Konečno je odborik Tomasija čital dolgovozno poročilo ravnateljstva dež. agrarnega zavoda o preosnovi imenovanja zavoda. Poslušal ga ni nihče, posl. Bartoli je celo izjavil, da stvar ni zrela za razpravo ter je predlagal, da se poročilo vrne dež. odboru v poročanje. Sprejeto.

Prihodnja seja bo jutri v četrtek ob 10. uri predpoludne. Na dnevnem redu je mej drugim menda tudi, ali na zadnjem mestu, volitev dež. odbora.

Tržaški ima nocoj svojo 4 sejo. Na dnevnem redu je načrt zakona, s katerim se v Trstu uvaja nov stavbeni red.

Dalmatinski. V večerajšji seji dalmatinskega deželnega zbora predlagal je posl. Milič, naj se deželni statut spremeni v toliko, da se sedež deželnega odbora preloži v Spljet.

Posl. Biankini je predlagal, naj bi se zasebnim šolam prepovedalo vsprejemati učence, katerih materini jezik je različen od učnega jezika v dotični šoli.

Zbornica je razpravljala o predlogu posl. Prodana, naj bi se praznik sv. Cirila in Metodija proglasil v deželi zapovedenim praznikom.

Po daljši razpravi, v kateri so se posebno Italijani protivili temu predlogu, je zbornica istega vsprejela.

Tirolski. V večerajšji seji tirolskega deželnega zbora predložil je vladni zastopnik zakonski načrt za pobijanje pelagret. Glasom tega zakonskega načrta porazdeli vlada med razne odbore, ki se bavijo s pobijanjem pelagret, tristo tisoč kron podpore. Načrt je predložil vladni zastopnik tudi zakonski načrt glede zboljšanja učiteljskih razmer in zakonski načrt glede ureditve zemljiške knjige. Za danes je naznanjena seja odseda, ki se bavi z vprašanjem avtonomije in iz Inostosti poročajo, da v tej seji brzkone nastane zopet razpor med Nemci in Italijani.

To so argumenti! Če hoče kdo vedeti, kako težko je dokazovati kaj, kar ni res, naj prečita uvodni članek v večerajšji »Neue Freie Presse«, s katerim hoče dokazati, ne le, da je trozveza še vedno v svoji življenski moči, ampak da temu v dokaz služi izjave francoskega ministra za zunanje stvari, sloneče na zagotovilo, da se Italija ne bo nikdar dajala rabiti kakor orožje za kakov napad na Francijo. Da bodo čitatelji že vnaprej imeli nekoliko okusa, kakšni so argumenti v »N. F. Presse«, naj jim povemo hitro, da tudi že uvodoma, da to ni glavno, kar je francoski minister rekkel, ampak glavno da je, kar se da izvajati iz njegovih besed. Ali ni to naravnost absurdno? Izjava pa »Neue Freie Presse« iz zagotovila, da Italija nikdar ne napade Francije, da je Italija najboljšega člena — trozveze! To da je mogla Italija zagotoviti tem lažje, ker trozveza itak ni nikdar namenjela napasti Francije. Izjava Italije da je torej v polnem soglasju z nameni trozveze.

Ali se ne smeš — čitatelj?! Iščokor se spominjamo mi, je po zagotovitvi pristave trozveze najlepšo čednost ta, da ni ofenzivna, ampak le defenzivna, da ni bila ustvarjena, da bi hoga napadala, ampak le, da se bodo zvezne vlasti vzajemno branile, ako bi jih kdo napadl! Po temem Italija niti ni mogla misliti na napad od strani trozveze na Francijo, ko je padla svojo senzacijsko izjavo. Ta izjava ima torej svojo vrednost le za slučaj, da bi vendarle — kljub volji trozveze in morda po krivdi Francije — prišlo do konflikta, recimo, med Nemčijo in Francijo. Kako se bo v tem slučaju vedla Italija? To je glavno vprašanje. Bo li v tem slučaju vršila svojo trozvezno dolžnost? Ostane li na strani Nemčije in nastopi li proti Franciji? Glede na to vprašanje pa menda ne more biti dvoma po izjavi Italije, da se ne bo nikdar in nikomur na ljubo dala rabiti kakor orožje za napad na Francijo.

Ta argument v »Neue Freie Presse« je torej najnesrečnejši, kakor ga more poraditi le — zadrega. Nič manj nesrečen ni nadaljnji. S pomočjo najbržneje stilistiške in sofi-
stičke akrobatike dokazuje, namreč, da se trozveza nikakor ni spremanila, ampak spre-
menilo da se je le mnenje na francoskem o njej. Radi tega da so pojasnila Delcassaja tako presenetila svet. Sedaj se le da z mi-
rovnata politika trozveze postala v aksiom vse
mednarodni politiki. E, če gospoda že po
vsej sili hočejo lagati v svoj lastni žep, bodi
jim! Ali ljudje s priprostim razumom bodo
računali vendar le jedino tako la: trozveza je
bila ustanovljena proti Franciji in Rusiji in
v slučaju vojne bi bila Italija nastopila proti
Franciji. Če pa se ista Italija sedaj veže z
Francijo in izjavlja vrhu tega, da se bo ni-
kdar napadala iste, potem imamo pred seboj
dejstvo, da trozveza nima več ni-
ste vsebine in tistega pomena,
kakor ga je imela prvotno. Torej se je ven-
dar le spremanila in temeljito: v glavnem!

Tako sodijo pripravi normalni možgani. Argumente, s katerimi bi hotela slopiti »N.

Freie Presse«, pa radi prepuščamo onim, ki radi obédujejo — papirnate ruine, kakor je berlinska revija »Die Zukunft« izborna nazvala trozvezo.

Glasovita svoboda, ki jo narodnosti uživajo na Madjarskem, je zadobila zopet predivno ilustracijo. Po nalogu od strani mi-
nisterstva je namreč uvedena disciplinarna
preiskava proti umirovljenemu učitelju Ant.
Bieleku, ker je v listu »Ludove Noviny«
priobčil — čujte, in zgražajte se, pa ne nad
Bielekom, ampak nad svobodo, kakor jo
umevajo Madjari — članek »Našim mamič-
kam« in pa pesem »Maly Slovák«. Oba
članka da sta bila nevarna — državi!!

Ali ne slutijo Madjari, da s takim pro-
ganjanjem ljudij, ki niso nič zagrešili, s
takim krčevitim dušenjem vsakega svobod-
nega dihanja dokazujejo le jedno — svojo
slabost: da so narod v marazmu?!

Potovanje italijanskega kralja
v Petrograd. Iz Rima poročajo, da bo imel
italijanski minister za zunanje posle Prietti o
svojem bivanju v Krasnem Selu konferenco z
ruskim ministrom za zunanje stvari, grofom
Lamsdortom; slednjega pa da se pred to
konferenco vsprejme italijanski kralj. Ruski
listi zatrjujejo, da pride kralj Viktor Emanuel
v nedeljo zjutraj v Petrov dvor, kjer ga
vsprejme car in vsi veliki knezi. Na kolb-
dvoru v Petrogradu pa ga pozdravijo mestni
avetovaleci, z županom Seljanovom na čelu.
Mesto bo odičeno se slavoloki, zelenjem ter
raskimi in italijanskimi zastavami.

Car Nikolaj povrne italijanskemu kralju
obisk prih. spomladi, na potovanju v Rim ga
bo spremljala tudi carica.

Bolszen kralja Edvarda. O stanju
angleškega kralja so tudi oficijelne vesti po-
stale nekoliko bolj skeptične. Zatrjuje se nam-
reč, da je 4 palee globoka rana, proizvedena
po operaciji, še vedno odprta in da izloča še
vedno materijo, vsled česar še ni mogoče
sklepati, kedaj kralj ozdravi in dosledno
temu tudi ne, kedaj se bo moglo vršiti kro-
nanje. Tudi da so neosnovane vesti o bliž-
njem kraljevem potovanju v Karlove Vari,
ker njegovo stanje še ni tako, da bi se moglo
misliti na kako potovanje. Zasebne vesti pa
zatrjujejo izrečno, da je stanje kralja skoraj
brezupno in da se bo moral brzkone pod-
vreči drugi operaciji.

Sploh da je izključeno, da bi kedaj po-
polnoma ozdravel.

Tržaške vesti.

Premeščenja in imenovanje med
slovenskim učiteljstvom v tržaški oko-
lici. V sinočnji tajni seji mestnega sveta sta
bila vsled lastne prošnje premeščena na ro-
jansko ljudsko šolo dosedanji voditelj bazo-
viške šole, gosp. Josip Pertot kakor
učitelj II. kategorije in dosedanji učiteljica na
Katinari, gosa Marija Kutjanský. Podučiteljica gosa Ivanka Sanein pa
je imenovana za definitivno učiteljico II. ka-
tegorije na openski ljudski šoli.

Wobrambo, koristi avskultantov. Po-
slanec Šrekelj in tovariši so v dež. zboru
goriškem položili interpelacijo, v kateri pri-
povedujejo:

»Pred par dnevi je došel v Trst za av-
skaltanta mladi sin nekega sekejskega na-
čelnika v pravosodnem ministerstvu; ta du-
najski »Einschub« je v Trstu postavljen v 5.
vrsto, preskočivši tako veliko avskultantov,
ki že služijo v območju višje deželne sodnje
tržaške, pomaknivi jih tako nazaj, da pri-
dejo pozneje da povisjanja ali do prepotreb-
nega jim adjuvna, on pa bi kmalu dospel
do povisjanja. Proti takemu nepotizmu inter-
pelantje protestujejo, vprašajo ministra, kako
more to opravičiti in kako — poravnati do-
mačim avskultantom storjeno krivico?«

Kako mi in kako oni! Neke nedelje
so blizu Ruševe na Kastavščini nepoznani
zlikaveci metali kamenje v neko kočijo, ki se
je vračala na Reko. To je bilo »Narodnemu
listu« na Voloskem v povod, da je priob-
čila notica »Pastite kamenje Italijanom!«, ki
se glasi:

»Mi najstrožje obsojamo tako brezbožno
kamenovanje. Dokler se Rečani vedejo do-
stojno v naši hiši, dokler ne žalijo nas in
naše narodnosti, dolžni so naši ljudje, da jih
spoštujejo in da jih puščajo na miru. Za
Boga milega, kaj bodo ptujci mislili o Ka-
stavcih, ako izvedo, da na Kastavščini si
niso varni svojega življenja?! Zato priporo-
čamo našim ljudem na Kastavščini, da se
izogibajo grdemu poslu metanja kamenja in
da nikakor ne napadajo tujcev, ki prihajajo

na Kastavščino zabavat se. Umeje se, da se
morajo tudi tujci lepo vesti nasproti Kastav-
cem in ne smejo žaliti in izživati nikogar. Naši
naj prepuste kamenje Italijanom, katerim je isto
narodno orožje.«

Tako je narodno glasilo odkrito in resno
posvarilo ljudstvo radi jednega jednega slu-
čaja! Kako pa delajo Italijani? To nam kaže
slučaj, ki se je nedavno temu pripetil v De-
kanih. Neki najeti suroveži so napadli s ka-
menjem družbo narodnih mož in so enega iz
družbe tudi ranili. »Piccolo« pa je takoj s
triumfujočim obrazom sporočil to lopovstvo
svojim čitateljem in je pel slavo napadal-
cem ter jim poklonil častni naslov »i nostri
buoni villici!«

To je razlika: mi grajamo grdobu, tudi
če so je zagrešili naši; Italijani pa jo pro-
slavljajo, ako je prišla od njihove strani, in
vspeodbujajo s tem na nadalje-
vanje.

Čegavo narodno orožje je torej kamen?

Kaj je pa z obvezami? Za »regnicole«
je postal Trst pravi eldorado; dan za dne-
vom prihajajo semkaj nove čete teh neljubi-
h gostov in kmalu pride tako daleč, da homo
morali v Trstu z lučjo iskati avstrijskega
državljanca, da o Tržačanih starih tržaških
družin niti ne govorimo. Prijatelj nam po-
roča, da pride te dni semkaj neka laška
družina in da je načelniku iste že zagotov-
ljena služba kondukterja pri tukajšnjem
električnem tramvaju. Opozorjamo o tej pri-
liki vodstvo tramvaja na obveze, ki jih ima,
kakor koncesijonirano podjetje, med katerimi
obvezami je tudi ta, da mora jemati v službo
samo avstrijske državljane. Ako vodstvo ne
opusti te namere in ako res vsprejme v
službo dotičnega laškega podanika, pridemo
z imenom na dan. To je pa vendar preveč,
kar si že vse dovoljuje ta belgijska družba!

Delavsko gibanje. Štrajk voznik-
ov je večerj popoldne — kakor smo na
kratko omenili že v večerajšji notici —
končal. Podjetniki so namreč vsprejeli veči-
noma vse zahteve delavcev in sicer provizo-
rično do 19. t. m., dokler se namreč podjet-
niki dogovore s trgovci glede nove tarife.

Nov socijalistični list. Tukajšnji so-
cijalistični voditelji namenujejo ustanoviti hr-
vatsko-italijanski socijalistični list »Socijaliste
za Dalmacijo«.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila
in Metodija je podarila za »štrukljev se-
menj« gospa Ivanka Vatovec, poslančeva
soproga, 10 kron. Prisrčna hvala vrli gospej,
ki se o vsaki priliki spominja naše velevarne
ženske družbe.

Za Ciril-Methodijski dar so doposlali
p. n. gg. in sicer po 10 kron: Maura Bu-
zet; I. M. Vatovec, Vrdela št. 799, Ivanka
Picega Trst, Bček Josip Trst; po 5 kron:
Levičar Ivan Trst, Ružička Anton Trst,
Ferjan Ivan Jesenice, Lašič Martin Krk; po
4 krone: Sporn N. Pulj, pevsko društvo
»Zvezda« pri sv. Ivanu; po 3 K 30 stot.:
Križaj Fran Bante; po 3 krone: Samokee
Verginija Opčine, N. N. Repentabor; po 3
krone 15 st.: vesela družba v Črnem vrhu;
po 2 kroni: Škabar Ivan, cerkovnik v Bar-
kovi, Sernee Jela Celje, Butinar Štefan
Katinara, Pertot ovi Bazevice, M. R., A. R.,
Drešček Fran, Kikel Fran, Leskovec Urška
v Trstu, Sanein Ivo Dubrovnik, Mašera A
adjunkt, Lokar A. v Kanalu, Furlan Dav.
Vojskec; po 1 krono 49 st.: Afrič Mate;
po 1 krono 40 st.: Verona Miklavž; po 1
krono: Graupovčan Ante, Simončič Ivan,
M. P., Vouk Marija, Glavič Fran, Sosič
Josip, Persič Blaž v Trstu, Garzetič Ivan,
Tomič Fani, Tomič Pavla sv. Mar. Magd.
spodl, Potok Josip sv. Ivan, ker se ni mogel
udeležiti slavnosti pri sv. M. Magd. spodnji:
po 1 krono 20 stot.: Tomazič Marija Trst,
Osuhnik Mat.; po 1 krono 19 st.: Tranpuš
D. (žbirka) Trst; po 1 K: Vošner Pavel,
Sodja Ivan Katinara; po 50 st.: Žolgar
Fran, Kresnikar Rok Trst; po 40 stot.:
Miklavž L., Tomič Marija sv. M. M. sp.;
po 30 st.: Nepoznan, Švigel Josip Trst; po
20 stot.: Voč-pivec Ivan, Zmak Ivan, Skapin
Angel, Dordej Miklavž, Dekleva Josip, Žit-
nik Marija, Hvala Josip Trst; po 10 stot.:
Ferjančič Mate, Jež Ig. sv. M. M. sp. 1 K.
Skupaj 130 K 83 stot.

Prej izkazanih 146 .. — ..
Vse skupaj 276 K 83 stot.
Srčna hvala!

Blagajništvo.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 10.
julija ob 10. uri predpoludne se bodo vsled
zaedbe tuk. o. kr. okrajnega sodišča za ci-
vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin:

v ulici Amalia št. 10, pohištvo; na Korzu št. 18, pohištvo; v ulici dello Scoglio št. 3, pohištvo; v ulici Acquedotto št. 23, vino in posoda; v ulici Farneto št. 3, pohištvo; v ulici Ponziana št. 514, pohištvo; v Škedenju št. 151, in 280, 1 voz; na Greti št. 347, pohištvo; na Korzu št. 18, štacunska oprema in fotografski stroji.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplota ob 7. uri jutraj 24°5 ob 2 uri popoldne 30°0 C. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 764.2 — Danes plima ob 11.37 predp. in ob 10.16 pop.; oseka ob 6.36 predpoldne in ob 6.6 popoldne.

Društvene vesti.

Združeni pevski društvi »Adrija« iz Barkovelj in »Zarja« iz Rojana prirediti »veliki koncert« s plesom in šaljivo pošto, na lepo odličnem vrtu gostilne »pri zlati kroni« v Rojanu v nedeljo dne 13. julija dne 13. julija 1902.

Vspored: 1. »Hrvatska koračnica«, godba. 2. Volarič: »Kdo vstaja na dan?«, možki zbor. 3. Tittl: »Kakadu«, češka ouvertura, godba. 4. Laharnar: »Kadar mlado leto«, mešan zbor. 5. Ambrož: »Jugoslavanski venec«, godba. 6. I. Jenko: »Na tujih tleh«, ženski dvospev. 7. Waldteufel: »Moje misli«, valček, godba. 8. I. pl. Zajc: »Hrvati«, veliki možki zbor se samospievom baritona. 9. Smetana: »Prodana nevesta«, godba. 10. Brož: »Spomin na Zagreb«, venec hrvatskih narodnih pesmi, mešan zbor. — Ples in svedba zabava, ki traja do polnoči. — Petje vodi pevovodja gospod Ferdo Perto t. Pri koncertu svira popolna vojaška godba pešp. št. 97. Začetek točno ob 5. uri in pol popoldne.

Vstopnina h koncertu 25 novč., otroci spremljani po starših so prosti ustopnine. — Ustopnina k plesu možki 50 novč., ženske 20 novč.

Društvi »Adrija« in »Zarja« se niste bali ne stroškov ne truda, da popolnoma ustrezijo zahtevam občinstva ter izpade veselica čim sijajnejše, valed česar pričakuje, da bo občinstvo znalo prav ceniti to prizadevanje, kar dokaže s tem, da se mnogoštevilno udeležijo druge skupne veselice.

Odbor.

Razglas. Predsedništvo moške podružnice družbe sv. Cirila in Metodija na Greti razpisuje mesto postrežnice za otroški vrt v Rojanu. Nastop službe je 24. avgusta t. l. Ponudbe je pošiljati na odbor imeno novane podružnice do 15. julija t. l.

Pevsko društvo »Hajdrih« na Proseku nam javlja, da so na njega veselici preplačali vstopnino sledeči gg.:

Fr. Dollenz 10 K, Goriup 5 K, Meden, Dolene, Rudolf Štrekelj Opčina po 2 K, E. Drašček, dr. Gregorin po 1 K 50 st., dr. Slavik 1 K 10 st., F. Ferluga, J. Štoka, Škabar, Ant. Ražem, Matija Kalin, Jerica iz Barkovelj, Rorman, Grgič po 1 K, Mikelič 60 st., Koren, N. N., N. N., N. N., Majar, Kalc, I. Nabergoj ml., Napolitan, Martin Lukša, Lj. Nabergoj po 50 st., Pečar, Gruden po 40 st., Tance, Milan, Bogatec po 30 stot., N. N. 10 stot. — Šupaj 40 kron 50 stot.

Pevsko društvo »Velesila« v Škedenju priredi pribodnjo nedeljo pevsko zabavo v gostilni konsumnega društva v gostilni Ivanc Sanein, po dom. Toč. Sodeloval bo tudi tamburaški zbor. — Začetek ob 6. uri zvečer.

Iz Rocola nam pišejo: Kakor že objavljeno na tem mestu, vršila se bo v nedeljo, dne 13. t. m. ob 5. uri pop., vesela otroškega vrtea v Rocolu.

Vspored, ki se še le objavi, je zelo raznovrsten in obširen. Poleg deklamacij, priporočkov in iger otrok otroškega vrtea, vršila se bo tudi večja igra v treh dejanjih, katero bodo uprizorjali odrasli dečki in deklice iz Rocola. Da bo veselica tem popolnejša in zabava tem bolj snimirana, skrbelo se je tudi za godbo, ki bo poslušalce in poslušalke kratkočasila.

S to veselico se zaključi tudi šolsko leto. O taki priliki je navada, da se pogostijo otroci se slaščicami, malinovcem in kar je enacega. Tudi vodstvo želi ob zaključku tega šolskega leta pogostiti svoje pridne učence in učenke. Zavaljo tega se obrača do vseh rodoljubnih gosp. in gospie tržaških s prhojo, da bi po svoji moči blagovolili doposlati kaj slaščice ali malinovca v pogostenje otrok tega vrtea. Pošlje naj se v zavod sv. Nikolaja, ulica Stadion št. 19. Priskočite nam na pomoč, Ve rodoljubkinje in Vi rodoljubi tr-

žaški! Podpirajte nas, udeležite se v nedeljo naše veselice v Rocolu, in s tem boste pomagali reševati iz sovražnikovih krempljev naš ubogi, izmučeni narod na najbolj izpostavljeni točki ob periferiji tržaškega mesta.

Vodstvo

otroškega vrtea v Rocolu.

Povž v Idrijo! Dne 20. t. m. zleze slavnj slinasti koloporivateljni »Povž« na Sokolsko slavnost v Idrijo, po domače »v Idergo«. Prav za prav, ker hoče biti dne 20. t. m. že v Idergi, se skobaca že v soboto dne 19. t. m. popoldne ali zvečer iz povžarne Commercio ter bo šlinil do Logateca z vso prirojeno mu korajžo in počasno hitrostjo. Mejpotoma se zmuzne v hladne senčice v Sežani, Senožeah in Postojni. Okrepčan v Logatecu po frišni salati, zleze naslednjega dne, v nedeljo jutraj, 22 minut po solnčnem vzhodu iz Logateca pa tja v Idergo.

Ker je razum slavnega »Povža« po Trstu in okolici še mnogo drugih koloporivateljnih peršone, vabi jih gostoljubni »Povž«, naj se mu priključijo ter odurajo omenjeni dan pod Povževim protektoratom v Idergo. Zato vabi podpisani, glasom sklepa neobdržane seje neobstoječega koloporivateljnega kluba »Povž«, naj se prijavijo do nedelje vsi oni, ki se priključijo Povžu, pri

Povž-Pepče-tu, povžarna Commercio.

»Tržaški Sokol« naznanja, da priredi v nedeljo dne 3. avgusta t. l. peš-izlet preko Katinare v Lipico.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Konsakracija knezo-nadškofa goriskega monsignora Jordana** se bo vršila dne 20. t. m. v stolni cerkvi v Gorici in v navzočnosti treh škofov.

× **Praznovanje sv. Cirila in Metodija v Istri.** Na predvečer sv. Cirila in Metodija plantela je vsa Istra v ljubezni do naših apostolov-mučenikov. Veselje je bilo gledati, kako so si naši revni kmetje že teden dni prej prizadevali, da s kresovi proslavijo svoj god. Poljsko delo so pustili, pozabili so na svojo materijalno bedo in tekmovali so med seboj, da čim dostojneje prinesejo svoja čuvstva na žrtvenik domovinske ljubezni. Siromašna Čičarija je pokazala s prelepimi kresovi na Razsušici, Žbelnici, Orljaku, Planiku in drugod, da revščina ne more biti ovira narodni zavednosti. Čast našemu probujenemu kmetu-trpinu.

Malo svojih svetnikov imamo v pratiki in zdi se nam, da nam visoka cerkvena gosposda tam doli na Kapitolju niti teh ne privošča. Naša posvetna inteligenca, naši narodni duhovniki, da, celo naši kmetje morajo uporabljati vso svojo energijo, morajo se boriti za zasluženost čast in slavo naših apostolov, za katero bi morali že zdavnaj skrbeti škrlatni gospodje v večnem in svetem mestu Rimu.

× **V odgovor** smo dobili iz Boljunca dopis, v katerem najodločneje protistujejo proti dopisu »Edinosti« iz Boršta, v katerem so dopisniki pripovedovali, kako so bili v Boljuncu napadeni in zasramovani zato, ker so peli slovenske pesmi. Dopisnik iz Boljunca zanika slovesno, da bi bili Boljunčani peli italijanske pesmi! Pač pa da so tako grešili tja došli Borštani, kar je bilo ravno vzrok, da so morali odnesti pete.

Slednjič pozivlja dopisnik iz Boljunca dopisnike iz Boršta — da pride stvar na jasno — naj objavijo po imenu one Borštane, ki so bili v Boljuncu napadeni, ter one Boljunčane, ki so jim baje branili pevati slovenski.

(Gospod dopisnik iz Boljunca je poleg tega izvolil apostrofirati tudi »Edinost« čes: »da naj ne vsprejme kaj takšnega, ako mu stvar ni prej jasna, in ni gotovo, da je resnična«. — Mi nismo nepristopni dobrim nasvetom. — Zato se obračamo do gospoda dopisnika z uljudno prošnjo, naj nam nasvetuje, kaj in kako nam je ukreniti, ako smo n. pr. dobili raznih dopisov, recimo: iz Bolca, Ajdovščine, Komna, Voloskega, Cresa in morda še Dubrovnika po vrhu — kako naj ukrenemo, da se prepričamo, da-li je vse resnično, kar nam poročajo vsi ti dopisniki?! Povdarjamo še enkrat: mi nismo nepristopni dobrim nasvetom! Prosimo torej, ker sami nikakor ne moremo priti na srečno in rešilno nasel. Op. ured. »Edinosti«.)

× **Nesreča na kolodvoru v Gorici.** Na tem kolodvoru se je minole sobote dogodila grozna nesreča. Delavec Matija Pavšič je delal na tiru, kjer nakladajo materijal za

vipavsko železnico. Došli vlak 1018 ga je ujel, prijel za obleko ter vrgel proti vagonom pri izkopljinah s tako silo, da je odletel zopet nazaj na šine, kjer mu je vlak odtrgal glavo. In tam blizu sta delala dva njegova sina. Kako grozen prizor je moral biti tu zanju, ko sta zagledala lastnega očeta — brez glave! Ponesrečenec je bil že 70 let star.

× **Iz Brezovice pri Materiiji.** Kakor slavi Rim sv. Petra in Pavla, tako slavi slovanski svet sveta brata Cirila in Metodija. In to proslavljenje postaja vedno očitnejše, vedno prisrčnejše.

Ne le v tržaški okolici, kjer vrli vodje vzbujajo ljudstvo, tudi po kršnem Krasu se zaveda ljudstvo svoje dolžnosti: izkazati hvalenost svetnikom, ki sta v našem jeziku osrečila naše prednike z lučjo prave vere.

Seveda, kaj posebnega ne more storiti ubogi Istran; stori, kolikor more.

Pred praznikom sv. Bratov so razodevali kresi po kraških gričih in hribih, da tli — močno tli v sredi tega ljudstva hvalenost in čiščenje sv. Cirila in Metodija.

Narodna žitarnica v Brezovici, ki je svoji krasni zastavi izvolila zaščitnikoma sv. Cirila in Metodija, pa je letos še na poseben način proslavljala god svojih zaščitnikov. Dne 6. t. m. se je zbrala in corpore vsa, še zastavo, k sv. maši v župni cerkvi. Popoldne pa je priredila pošteno veselico na prostoru in po vsopredu, kakor je bilo že naznanjeno.

Prostor za veselico je prav pripraven; nekdo je rekel, da je romantičen. Oder za petje in igro je bil — za tako vas — prav dostojno prirejen. A, kar me je najbolj osupnilo: videl sem v ograjenem prostoru pred odrom mnogo odličnih oseb iz Podgrada, Trsta, Kozine, Hrpelja, Materije, Rodika, Klanca, Slivja, Mun itd. — Taka udeležba vzbuja, osrečuje.

G. urednik! Vi me poznate, da sem vaju mestnega življenja in kretanja med izobraženimi. Pa pravim Vam, da se je vse ljudstvo ta dan v tej vasi tako uzorno vedlo, da smem reči, da sem bil med pravimi izobraženimi. Čast Brezovičanom!

Sej je pa tudi vsa zabava pričala, da v tej dolinici živi skrit biser slovenski. Škoda, da niste bili Vi, g. urednik, tukaj! Prepričali bi se bili, da je ono ljudstvo sposobno za kaj višega, ker hrepeni po izobrazbi. Pevskemu zboru vsa čast! Poznalo se je, da poje se srcem. Le škoda, da nima mladega, čvrstega tenorja!

Igro so igrali dobro, da prav dobro, ako je res, da so bili prvikrat na odru. Posebno spretnost pa sta pokazala »Janez« in »Polona«. Kretala sta se, govorila, kakor da bi bila stara gledališčna igralca.

Ako so že prvič tako dobro izvajali vsak svojo ulogo, pa bi ne pričakovali še kaj posebnega, ako se bodo izobraževali nadalje?!

Prav primerno je na ljudskih zabavah srečkanje, kar se je pokazalo tudi v Brezovici. To vam je bilo napetega pričakovanja, smeha in zgražanja, če je mlado dekle dobilo »fajfo«!

Domača godba je završila ljudsko zabavo s poskočnicami ter zvabila mladi svet k plesu — pa le do 10. ure. Seveda — jaz sem se bil že prej poslovil pri poštenih Brezovičanah, pa izvedel sem pozneje, da so se do zaključka prav spodobno vedli. Živeli Brezovičani!

Vesti iz Kranjske.

* **Smrt med planinkami.** Na Planici pri Radečah je trgal 15 letni pastir Anton Brane iz Rateč planinke. Padel je preko 20 metrov visoke skale v skednjih in obležal mrtev.

* **Dogodki na Kranjskem.** »Sloven. Narodu« brzojavljajo z Dunaja, da dr. Šusteršič toži tudi list »Slavische Correspondenz«.

Isti list poroča — tudi brzojavno — da slednjič tudi konservativni »Vaterland« obsoja početje Šusteršičevih pristžev.

Vesti iz Štajerske.

— **Kako se strinja to?** Nemci na Štajerskem krče v enomer, da uradnikom na Spodnjem Štajerskem ne treba znati slovenske, in da to znanje zahteva le par kričačev in agitatorjev. Sploh bi hoteli Nemci tudi ves Spodnji Štajer prištevat k svojemu »posestnemu stanju«. Sedaj pa vprašamo, kako se strinja s tem njihovim kričanjem,

da tudi v njihovem »studentenheimu« v Celju poučujejo slovenski jezik, kakor moramo sklepati po dejstvu, da so imeli te dni skušnjo tudi iz slovensčine.

— **Protestantsko župnišče v Celju** je bilo v soboto blagoslovljeno. Udeležilo se ga je vse, kar nemško in protestantsko misli. Cerkev in župnišče je bilo okrašeno s frankfurtaricami. Na ta način je gibanje »Proč od Rima«, ki se pojavlja seveda tudi v »nemškem« Celju, dobilo primerno obilježje. Da povemo po resnici, je bilo vseh udeležencev kakih 50; to smo morali konstatirati, da se razvidi, kako je Celje nemško in protestantsko. Razobešajte »frankfurtarice«, dokler imate še čas, saj dolgo ne bo in »nemškemu« Celju bo zvonilo k pogrebu.

— **Matura v Ptuj.** Prva matura na ptujski deželni viši gimnaziji je bila letos in se je iste udeležilo 13 učencev. Z odliko ni napravil mature noben dijak, napravilo pa jo je samo sedem. Nemški listi seveda molče o tem neugodnem izidu; prva matura na ptujski gimnaziji je res prav slabo izpadla ter je v sramoto temu zavodu.

— **Mlad samomilec.** Iz Mure so potegnili v Gradeu truplo 14-letnega E. Bös-wirtha, ki je skočil v vodo iz jeze, ker mu ni pustila mati iti — kres gledat.

Brzojavna poročila.

Potres v Solunu.

SOLUN 9. (B.) Podzemski sunki so se večkrat ponavljali od 5. julija sem, toda bili so veliko slabiji. Prebivalstvo se je povrnilo v svoja bivališča. Razun razpoklin v zidovih, je bilo provzročeno le malo škode. Ko sti se dve hiši, ki sti pa bili jako razdejani, zrušili, so ruševine ubile dva otroka.

Tolstoj ozdravel.

JALTA 9. (B.) Tolstoj je ozdravel.

Kraljica belgijska obolela.

BRUSELJ 9. (B.) »Cronique« javlja, da se je stanje kraljice o l včeraj poslabšalo.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
X MIZARSKA ZADRUGA V GORICI X
X z omejenim jamstvom X
X naznanja slovenskemu občinstvu, da X
X je prevzela X
X prvo slov. zalogo pohištva X
X iz odlikovanih in svetovnoznanih to- X
X varn v Solkanu in Gorici X
X Antona Černigoj-a X
X katera se nahaja X
X v Trstu, Via Piazza vecchia X
X (Rosario) št. 1. X
X (na desni strani cerkve sv. Petra). X
X Konkurenca nemogoča, ker je blago X
X iz prve roke. X
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
X Velikanska rastava pohištva in X
X tapetarij. Izvenredno ugodne X
X cene. X X X
X VILJEM DALLA TORRE X
X v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana) X
X Moje pohištvo doneseno do. — X
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
X Pozor na ta X
X užig na X
X zamašku X
X !!! X
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
X Aleksander Levi Minzi X
X Prva in največja tovarna pohištva X
X vseh vrst. X
X T R S T X
X TOVARNA: X ZALOGE: X
X Via Teon, X Piazza Rosario št. 2 X
X vogal X (šolsko poslopje) X
X Via Limitana X in Via Riborge št. 21 X
X Telefon št. 670. X
X Velik izbor tapetarij, srecal in slik. Iz- X
X vršnje naročbe tudi po posebnih načrtih. X
X Cene brez konkurence. X
X ILLUSTRIRANI ČENIKI RASTAVI IN FRANKO X
X Predmeti postavijo se na pa obrod X
X a il železnico franco. X
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Razglasilo.

Podpisani e. kr. notar naznanja, da bo vsacega dne 10. in 25. v mesecu, in če na ta dan pade praznik ali nedelja, pa naslednjega dne 11. oziroma 26. prihajal v Boršt, kjer bo v hiši župana Ivana Žerjale št. 1 vsprejemal stranke iz vasi:

1) iz občine Dolina: Boršt, Baljune in Rimanje.

2) iz občine Ožizla: Ožizla, Klanc, Prešnica, Gročana, Podgorje, Vrhpolje, sv. Michael, Nasire in Draga.

Podpisani e. kr. notar bo ob teh dneh napravljaval vsa javna pisma, spadajoča v delokrog notarjev in sicer za slovenske stranke na slovenskem jeziku.

KOPER, 8. julija 1902.

R. Stark,
ces. kr. notar v Kopru.

V soboto 21. junija
odprla se je gostilna

„Andemo de Rocco“

ulica Erta št. 11
(pod lekarno Godina)

v kateri se toči goriško vino prve vrste belo in črno po 28 nvč. liter.

Podpisani se priporoča za obilen obisk ter že v naprej zahvaljuje

Rok, lastnik.

TOVARNA POHIŠTVA
IGNACIJ KRON

Everni založnik. Ustanovlj. 1848

TRST

ul. Cassa di Risparmio

Tovarna na Dunaju.

Ulica Cassa di Risparmio

Ceniki, izvorni narisi, načrti za sobe
— na zahtevanje brezplačno. —

Svicarska urarska obrt.
Samo 16 K.

Naznanjamo vsem večakom, častnikom poštanim, železnikom in redarskim uradnikom kakor tudi vsakomur ki rabi dobro uro, da smo opretili edino razprodajo novonajdene originalne genske 14-karatne remonte, ure zlate, elektronske, „sette glashütte“. Te ure imajo protimagnetične precizne urni stroj se najlažjeje regulirane in preskušene in dajamo za vsako uro 3-letno pisмено jamstvo. Okrov ki je sestavljen od treh odskočnih pokrovčkov, je moderno in krasno izdelan ter napravljen iz nove iznajdene ameriške goldinske kovine ter prekrit s 14-karat. zlatom, tako, da je podoben čistemu zlatu, in večaki jo ne morejo razločevati od prave ure, ki velja 200 kron. Edina ura na svetu, katera ne zgubi nikoli zlatega lica. Sprejeli smo v 6 mesecih 10.000 dodatnih naročb in okoli 3000 pohvalnih pism. Cena uri za gospode ali dame le 16 kron poština in kolnina presta. Vsaki uri je brezplačno pridejam mošnjček od usnja. Krasne in moderne verižice od zlatega plavca za gospode ali dame (tudi ovratnice) po 3 — 5. — in 8. — K. Ako ura ne ugaša, se sprejme nazaj vsled česar se nima nobenega rizika. Razpošiljanje po poštne povzetju ali predplačilu.

Naročbe je pošiljati na **Razpošiljanje ur „Chronos Basel (Švica)“**. Za pisma v Švico je staviti znamko za 25 stot., na dopisnice 10 stot.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla città di Trieste“

tvrdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 34

nasproti gledališču „Armonia“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIK IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

prilporeča svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi svetlo ali temno pohišano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali popravke, krtere izvrši v najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na deželi v mislu gesla: **Svoji k svojim!**

Stavbinsko podjetje

G. TÖNNIES

Stavbinsko podjetje

Ljubljana.

Tovarna za mizarsko orodje in parkete, stavbinsko in umetno ključarstvo.

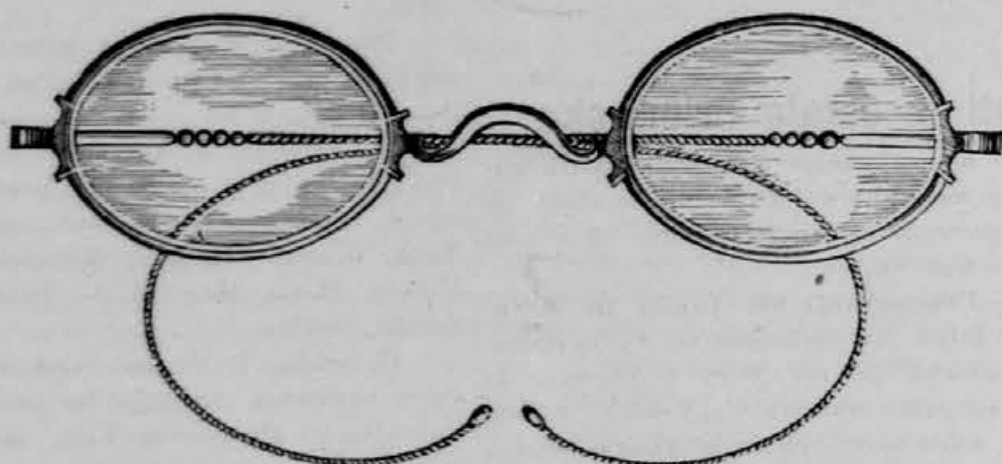
Delalnica za konstrukcijo železa itd.

Sprejema naročbe za vsakovrstna mizarska dela kakor: **kompletna okna za cele stavbe in izložna okna na vreteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in druge pohištva v vseh slogih. — Podovi mehki in trdi vseh vrst kakor: deščice, parkete, od jermena in navadnega lesa. Kompletna stavbinska kovaška dela, stopnice, ograje, žične mreže, železne zatvornice na vreteno ita. itd.**

Proračuni brezplačno.

Reference prve vrste na razpolago.

Ulica Nuova

Nasproti lekarni Zanetti

Velikanski izbor naočnikov malih in velikih

najmodernejših in najnovejših vrste

s čistimi lečami od pravega kristala, izdelanimi v niklju, jeklu, aluminiu, zlatu in srebru, po zdravniških predpisih. **Cene od 25 nvč. naprej.**

Bogat izbor daljnogledov
za gledališča, kopno in morje

z akromatičnimi lečami, kakor tudi barometrov in termometrov za na okna in za merjenje mrzlice. **Cena od 25 nvč. naprej.**

IZBOR POVEKŠEVALNIH STEKEL

in velikaška zaloga modernih **LORNET** od 1 gld. naprej
Jako nizke cene. — Prodaja na debelo za razprodajalce. — Sprejemajo se popravke.

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v

ulico **Riborgo št. 25** po domače

k **Pierotu**. Tam vdobite vsake vrste

obuvala za moške, ženske in otroke.

Isti popravlja male stvari brezplačno

ter sprejema naročbe vsakovrstno obu-

valo na debelo in drobno.

Lastnik: **Peter Rehar.**

Odlikovan z dvema zlatimi in bro-

nastimi kolajnami

Fran Hlavaty

ulica Giulia št. 1/A.

Obuvala po angležkem in francoskem vzoru izdeluje po meri cenj. damam in gospodom kakor tudi za otroke. Delo okusno in trpežno.

Popravljanje starega obuvala.

Zahtevajte v vseh javnih lokalih:

Sport & Salon najelegančnejši, najboga-

tejši na vsebini, v visokih in odličnih krogih, v družini in javnih lokalih

tu in iz tujstva najbolj razširjeni nemški druž-

binski list, ki vsprejema rodbinska, društvena,

umetniška in športna poročila brezplačno.

Izhaja vsako soboto.

Naročiti se more z vsako številko

in stane na leto:

navadna izdaja K. 24-24 Mk. posamezno 50 st. 50 Pf.

luskna " 40-40 Mk. " 1 K 1 Mk.

krasna " 100-100 Mk. " 2 K 2 Mk.

Posamične številke proti plačilu v znakah.

Uredništvo in uprava: Dunaj, IV., Plösslgasse 1.

Velikanski izbor

raznega pohištva

spalne in jedilne sobe, svetlo ali megleno politirane.

Bogat izbor

divanov, okvirjev, ogledal, stolice, stenskih ur

se nahaja v dobroznani

zalogi pohištva

Rafael Italia

Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst.

Glavni zastop za Trst, Kras, Goriško, Istro, Dalmacijo in Tirolsko zavarovalnega društva na življenje in rente

GLOBUS

centralno ravnanstvo na Dunaju
I. Franz-Josefs-Quai št. 1a (v lastni hiši).

Popolno vplačana glavica 2.000.000 K, ustanovljena od dunajskega bančnega društva in bavarske hipotekarne in menične banke v Monakovu.

Sprejema zavarovanja na življenje v raznovrstnih kombinacijah in proti nizkim premijam. Specijalno zavarovanje otrok brez zdravniškega pregleda, izplačavi v slučaju ženitve ali prehoda v vojake zavarovani znesek proti malemu odbitku pred pretekom zavarovalne dobe.

Glavni zastop v Trstu, Riva dei Pescatori št. 1. Telefon 469.

Iščejo se povsod zastopniki in agenti.

„Andemo de Franz“

krčma

v ulici Geppa št. 14.

Toči vina prve vrste:

Bela vipavska liter po 36 kr.

Črna istrska " " 36 "

Istrski refošk " " 48 "

Kuhinja domača, vedno preskrbljena z gor-

kimi in mrzlimi jedili po zmernih cenah.

Družinam se pošilja na dom od 10 litrov

naprej: **Ipaveko belo liter po 28 kr.**

Črna istrsko liter po 28 kr.

Priporoča se tudi krčmarjem, katerim dajem

vinood 50 litrov naprej po dogovorjeni ceni.

Josip Furlan, lastnik.

Naznanilo.

Se naznanja slavnemu občinstvu, da se nahaja

Novo tržaško

pogrebno podjetje

Alojzija Mozetič-a na lesnem

trgu št. 4 (pred kavarno

„Armonia“).

Svoji k svojim! «Novo pogrebno pod-

jetje» je v naradni rokah, zato se toplo

priporočamo vsem našim v mestu in v

okolici. Isto se nahaja na lesnem trgu št. 5,

na vogalu nasproti kavarne »Armonia«.

Skladišče vina ulica Acquedotto št. 23. Prodaja vina

s lih in buteljkah. Fine pašne in deželne vina na

debeli in drobni, franko na dom po najugodnejših in

konkurenčnih cenah.

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo)

Bogata zaloga raznovrstnih obuval za

gospode, gospe in otroke.

Pošne naročbe se izvrše takoj. Pošiljatve so poš-

nine proste.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter se

izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po kon-

kurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča

Josip Stantič čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in uslužbenecv konsum-

nega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in

c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr.

javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr.

priv. avstr. Lloyd.

cikorijo.